

MAPY.CZ A OCHRANA PŘÍRODY

PAVEL ŽEMLÍK

Ing. PAVEL ŽEMLÍK

Manažer kartografické redakce služby Mapy.cz a odpovídá za její obsah.

Má na starosti 15 členou redakci kartografů, která vytváří a aktualizuje mapový podklad, body zájmu a data plánovače tras.

Zobrazování informací o ochraně přírody je standardní součástí služby Mapy.cz. V mapě tak uživatelé najdou jak národní parky, tak i maloplošná chráněná území či chráněné stromy.

V mobilní aplikaci je grafické zobrazení chráněných území k dispozici vždy, na webu musí uživatel přepnout na turistickou mapu. Vyhledávání objektů a plánovač tras však pracují bez ohledu na zvolený mapový podklad či platformu a zobrazí informace o ochraně přírody pokaždé.

KAM SMÍM?

Kam mohu a nemohu, zpravidla určuje oplocení, závora či dopravní značky. Jsou však území, kde platí omezení pohybu, ale protože nejsou ani oplocená ani jednoznačně vymezená, běžný návštěvník to zpravidla nevnímá. Málokdo si nastuduje, jak se detailně chovat v národním parku

těchto území a hranice v mapě průběžně aktualizujeme. V mapě tak máme nejpresnější možný stav těchto území, navíc v případě zákazu vstupu tuto informaci nadstandardně vypisujeme podél hranice (viz Obr. 1).

Dále zohledňujeme omezení i v technologiích, které uživatele ještě lépe a výrazněji informují. Jedná se především o body zájmu, které obsahující doplňující informace k objektům v mapě, a plánovač tras.

U těch bodů zájmu, které leží v oblastech s omezeným vstupem, důsledně vypisujeme upozornění, že je daný objekt nepřístupný. Tzn., i když uživatel náhodou přehlédne, že daný objekt leží v území s omezeným vstupem, dozví se to od nás ve výpisu znovu (viz Obr. 2).

V případě plánovače tras je situace obdobná. Rozlišujeme navíc plánování trasy pro pěší a pro cyklisty, kteří mají často odlišné

Obr. 1: Přehled omezení v mapovém podkladu - u hranice NPR a klidových území NP vypisujeme informaci o zákazu vstupu

nebo zda může do konkrétní přírodní rezervace. A právě zde se snaží Mapy.cz předat v maximální míře informaci o tom, co se může a nemůže.

Hranice zvláště chráněných území jsou znázorněny především linií mapovou značkou. Díky smluvnímu vztahu s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) máme informace o změnách ve vymezení

podmínky. Územím s omezeným vstupem či vjezdem trasy primárně neplánujeme, ale lze do nich umístit start, cíl nebo průjezdní bod. V takovém případě trasu naplánujeme a výrazně upozorňujeme jak pěší, tak cyklisty na omezení vstupu/vjezdu. A to jak vizuálně v mapě, tak v itineráři trasy (viz Obr. 3).

Obr. 2 a): Přehled omezení u bodů zájmu: informace o nepřístupnosti u území s omezeným vstupem

POŽADAVKY NA MAPY.CZ A JEJICH ŘEŠENÍ

České orgány ochrany přírody oslovují tvůrce služby Mapy.cz s různými požadavky.

Nejčastěji se objevuje prosba o odstranění objektů z map v národních přírodních rezervacích, zpravidla jeskyní či jiných „lákavých“ cílů, slibujících jedinečnost či

dobrodružství. Zde Mapy.cz striktně zastávají stanovisko, že přednost má zobrazení skutečnosti před utajováním. V dnešním digitálním světě je zpravidla daný objekt uveden ve více zdrojích a jeho smazání na Mapy.cz situaci nevyřeší. Naopak se domníváme, že díky jasnému upozornění na omezení vstupu zodpovědné uživatele poučíme.

Samozřejmě, pokud lze považovat objekt uvedený v mapě za zaniklý, odstraníme jej, aby mapa odpovídala co nejvíce skutečnosti.

Dalším častým problémem jsou fotografie uživatelů, někdy pořízené i v místech, kam by se běžný návštěvník dostat neměl. V případě, že jde o soukromý pozemek, fotografie po upozornění odstraňujeme. U zvláště chráněných území však nejde o soukromý pozemek. Mapy.cz nemají bohužel možnost ověřit, zda lidé, kteří na místa, na která je zákaz vstupu, vstoupili a pořídili zde fotografie, neměli náhodou všechna potřebná povolení nutná pro vstup do těchto oblastí. Navíc se domníváme, že fotografie jsou v těchto případech jediný legální způsob, jak se do míst podívat a svým způsobem tak mohou ochraně přírody i pomoci.

Jeskyně jsou přirozeným útočištěm chráněných druhů netopýrů.

Vstup: nepřístupný

Upozornění: V národní přírodní rezervaci je ze zákona zakázán přístup k místům ležícím mimo schválené turistické značení.

Obr. 2 b) Přehled omezení u bodů zájmu: informace o nepřístupnosti u jednotlivých objektů v území s omezeným vstupem

Obr. 3 a): Přehled omezení v plánovači: pěší upozorňujeme při vynuceném plánování v NPR či klidové zóně NP (mimo TZT)

Obr. 3 b): Přehled omezení v plánovači: cyklisty upozorňujeme při vynuceném plánování v NPR či národním parku (mimo značené CT)

ZÁVĚR

V rámci služby Mapy.cz se občas střetávají požadavky majitelů či správců s požadavky uživatelů a také nastavením služby samotné. Respektujeme a zobrazujeme všechna legislativní omezení s důrazem na jejich jednoznačnou a dostatečně výraznou interpretaci.

V případě sporných míst se snažíme v rámci našich nastavení vyjít požadavkům na ochranu přírody vstříc a nalézt oboustranně akceptovatelné řešení, pokud je to alespoň trochu možné. Bohužel neukázněné návštěvníky Mapy.cz neovlivní, jen je mohou pomoci edukovat.

Mapy.cz se samozřejmě dál budou vyvíjet, máme v plánu ještě více vizuálně odlišit cesty se zákazem vstupu. Kromě ochrany přírody to jsou i vojenské prostory, vodárenská pásma, případně další podobná území. Budeme hledat kartografické vyjádření, aby v mapě zbytečně nerušilo, ale bylo dostatečně pochopitelné a přineslo uživatelům další informaci navíc.